

Saksbehandler: Beate Fagerli

Referanser:

MKR 07/13 Forslag fra Teologisk nemnd om mulig KM-sak: Ekklesiologiens diakonale dimensjon

MKR 34/13 Folkekirke: Oppfølging av ekklesiologiens diakonale dimensjon

Saksdokumenter:

Ingen

Folkekirke nå - Bokprosjekt Teologisk nemnd

Sammendrag

Siden 2012 har Teologisk nemnd arbeidet med flere dokumenter og tema knyttet til ekklesiologi, kirkeforståelse, ny kirkeordning og teologiske implikasjoner. I tillegg til Den norske kirkes eget arbeid med ny kirkeordning har flere relevante dokumenter fra Kirkenes verdensråd (KV), Det lutherske verdensforbund (LVF) og Community of Protestant Churches in Europe (CPCE) vært oppe til behandling. Disse har reist viktige spørsmål knyttet til kirkens vesen og oppdrag, slik som kirkeforståelse, misjon, diakoni og kirkelig tjenesteforståelse. I mars 2013 behandlet MKR et forslag fra TN om *Ekklesiologiens diakonale dimensjon*, og ba TN arbeide videre med saken med tanke på å fremme saken som KM-sak i 2014. I sin videre behandling fant TN at saken hadde mange berøringspunkter med ny kirkeordning og kirkeforståelse i en ny tid, og samarbeid med Kirkerådets kirkeordningsavdeling har vært viktig. I denne perioden har også flere seminarer vært avholdt i regi av Bispemøtet og Kirkerådet eller Teologisk nemnd, om kirkeordning, folkekirke og tilsyn.

På sitt møte i oktober 2013 behandlet MKR et revidert forslag fra TN, MKR-sak 34/13: *Folkekirke: Oppfølging av ekklesiologiens diakonale dimensjon*. MKR anser refleksjoner rundt dette som viktige i forhold til arbeidet med kirkeordning. Likedan er det behov for utdyping av begrepet folkekirke, og det er behov for ressursmaterieell rundt dette. MKR tok saken til orientering og ba TN om mer konkrete innspill. TNs arbeidsutvalg har fungert som arbeidsgruppe for et revidert forslag til et bokprosjekt om forståelsen av begrepet «folkekirke» knyttet til endringer i kirkens kontekst, «Folkekirke nå». En detaljert skisse til prosjektet er beskrevet under saksorienteringen.

Forslag til vedtak

1. Mellomkirkelig råd støtter Teologisk nemnds forslag til bokprosjektet «Folkekirke nå», og ber TN om å vurdere følgende innspill:
 - a.
 - b.
2. Mellomkirkelig råd ber sekretariatet om å legge administrativt og økonomisk til rette for en bokutgivelse.
3. Mellomkirkelig råd ber om at saken fremmes for Kirkerådet med tanke på å benytte boken som teologisk ressursmaterieell for arbeidet med ny kirkeordning. (+ noe om KM-sak?)

Saksorientering

Bakgrunn

Teologisk nemnd arbeider med ekklesiologiske spørsmål i forhold til ny kirkeordning og gir innspill til kirkeordningsavdelingen. Et viktig tema i denne sammenhengen er Den norske kirkes selvforståelse som «folkekirke». Begrepet ble innført i den nye grunnloven som et nøkkelbegrep for å forstå Den norske kirkes identitet og oppdrag. Men hva ligger det i det? På hvilken måte er Dnk *folkekirke*?

Folkekirkebegrepet er blitt belyst tidligere og i forskjellige sammenhenger. Men nemnda mener at det er mange gode grunner for å sette fokus på vår selvforståelse som «folkekirke» akkurat nå:

- Arbeidet med ny kirkeordning krever en fornyet bred og tverrfaglig gjennomtenkning av folkekirkeidentiteten
- Grunnloven har innført begrepet «folkekirke», et begrep som bør innholdsbestemmes nærmere
- Samfunnet har gjennomgått radikale forandringer når det gjelder flerreligiøsiteten. Dette må reflekteres inn i folkekirkeforståelsen
- Den norske kirkes økumeniske identitet har forandret seg på mange plan. Det bør også reflekteres i forhold til folkekirkebegrepet.
- Det bør være berøringspunkter mellom høringsprosessen til Kirkenes verdensråds dokument «Kirken – på vei mot en felles visjon» og Folkekirke-prosessen.

Nemnda fremmer derfor et forslag om å utarbeide en bok som tar opp tematikken på bredt plan. Boken vil sette fokus på utfordringene det tradisjonelle folkekirkebegrepet er stilt overfor og samle forskjellige komplementære perspektiver.

Målgruppe:

- Kirkemøtet som beslutningstaker (Komiteen for ny kirkeordning, sekretariatene)
- Alle som arbeider med ny kirkeordning
- Fagfellevurdert poenggivende publikasjon- kan brukes på master-/PhD-nivå
- Bokprosjektet gjør tilgjengelig viktig kunnskap og kompetanse for alle som er ansvarlige for prosessen med ny kirkeordning
- Tverrfaglig forfatterprofil gjør boken relevant for tverrfaglig målgruppe
- Boken kan danne utgangspunkt for faglige seminarer i kirkelig regi

Innhold:

Mulige tema (forslag til tema og skribenter skal drøftes på TN-møtet i mars):

1. Generell innføring:

- Innledningsartikkel: Hva er nytt *nå*? Spørsmålsstillingens aktualitet (ny grunnlov, ny kirkeordning, ny kontekst, samfunn i forandring.)
- Folkekirken – historisk belyst
- Folkekirken i juridisk forstand – etter den nye grunnloven (jurist?)
- FOLKEkirke – en kirke *av* folket – *for* folket – *med* folket – *hvilket folk*? (Problematismen av folkebegrepet)

2. Folkekirken – økumenisk:

- Folkekirken i andre land: Minoritet/majoritet – i Norge og i Europa (f.eks. innspill fra Den katolske/ortodokse kirke i Norge/Europa?)
- Folkekirken som kirke blant mange – lokaløkumenikk og Dnks selvforståelse som «folkets kirke»
- Å være FOLKEkirke i Norden – komparativt (KIFO?)
- I fellesskap med, men ikke del av den – metodistisk perspektiv på folkekirken

3. Folkekirken – i norsk kontekst

- Folkekirkens rolle i det norske lokalsamfunnet
- Den norske folkekirken og Olavsarven
- Frivillige organisasjoner i folkekirken
- FOLKEkirken som diakonal aktør i samfunnet – diakoni og helse

4. Aktuelle teologiske perspektiver i forhold til folkekirkebegrepet

- Folkekirken og sekularismen
- Ståsettutvalgets perspektiv på folkekirken – en vei å gå?
- FOLKEkirken som aktør i det offentlige rom og som politisk røst
- FOLKEkirken som misjonerende kirke?
- Folkekirken som inkluderende fellesskap, eller: «Kan en etiopisk evnukk innlemmes i Gudsfolket?» (bibelsk perspektiv på «folkekirke»)

5. Avslutning og oppsummering

- Ny kirkeordning og folkekirken – hva betyr grunnlovsendringen og selvforståelsen som FOLKEkirke for arbeidet med den nye grunnloven?
- Folkekirkens misjon og visjon mot 2017

Administrasjon av prosjektet:

Redaksjon: TN/AU er redaksjon for publikasjonen. Sekretariatet bes bidra med redaksjonell assistanse.

Finansiering: Sekretariatet tar saken til MKR som fremmer forslaget for KR med forespørsel om finansiering.

Mulige forlag: Akademika (evt. i Akademikas KIFO-serie) eller Prismet.

Tidsplan: Mulige bidragsytere bes om å sende inn resymé før 1.6. Redaksjonen bearbeider og strukturerer utkastene og gir tilbakemelding. TNs høstmøte drøfter artikkelutkast. Deretter slutføring og fagfellevurdering. Endelig utgivelse 1. halvår 2015.

Økonomiske/administrative konsekvenser

Det må påregnes en egenandel på opptil 80.000 kr dersom boken skal utgis i KIFO-serien hos Akademika. Eventuelt kjøp av bøker til Kirkemøtet kan inkluderes i dette beløpet etter avtale med forlaget. Et eventuelt internt salg må forhandles frem med forlaget, forøvrig forutsettes åpent salg fra forlaget.